

prima instanță: Judecătoria Hîncești
Judecător: E. Bulat
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, M. Anton, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Ignatiuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Rusu
împotriva Tatianeii Ignatiuc cu privire la încasarea prejudiciului material și a
prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, prin care a fost
admis apelul declarat de Vasile Rusu, fiind casată hotărârea Judecătoriei Hîncești din 8
septembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 5 ianuarie 2016, Vasile Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Tatianeii Ignatiuc cu privire la încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este proprietarul cotei de teren din
satul Bozieni, rl. Hîncești, care se află în vecinătate cu terenul ce aparține Tatianeii
Ignatiuc.

Susține reclamantul că terenul său agricol, cât și terenul Tatianeii Ignatiuc au fost
semădate cu grâu. În luna august 2014, atât el, cât și Tatiana Ignatiuc au strîns roada de
pe cîmp și cu autovehiculul ce aparține pîrîtei au transportat grîul în depozitul acesteia.

Menționează reclamantul că împreună cu pîrîta au convenit să depoziteze grîul în
depozitul ultimei, iar ulterior să-1 vîndă. Astfel reclamantul relatează că peste o
perioadă de timp, a cunoscut că pîrîta a înstrăinat grîul ce-i aparținea fără acordul său,
iar ca rezultat în vara anului 2015 a solicitat Tatianeii Ignatiuc restituirea grîului sau
echivalentul bănesc al acestuia, însă fără rezultat.

La 5 august 2015 Vasile Rusu a depus plîngere la Inspectoratul de poliție Hîncești
privind refuzul Tatianeii Ignatiuc de a-i returna 3600 kg de grâu, iar prin răspunsul nr.

5665 din 28 august 2015, reclamantul a fost informat că faptele expuse se adevăresc, însă i-a recomandat să se adreseze în instanța de judecată, luând în considerație faptul că în cazul dat nu sunt evidente semnele constitutive al infracțiunii.

Indică reclamantul că conform certificatului eliberat de Direcția Agricultură și Alimentație a Consiliului raional Hâncești, prețul ofertă de grâu este de 3,60 lei/kg.

Solicită Vasile Rusu încasarea din contul Tatianeii Ignatiuc în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 12 960 lei sau obligarea pârteii săi restituie 3600 kg de grâu, încasarea din contul Tatianeii Ignatiuc în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 6000 lei.

Prin hotărârea Judecătoreii Hâncești din 8 septembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 70, 77-79).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, a fost admis apelul declarat de Vasile Rusu, fiind casată hotărârea Judecătoreii Hâncești din 8 septembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, fiind dispusă încasarea din contul Tatianeii Ignatiuc în beneficiul lui Vasile Rusu a prejudiciului material în sumă de 12 960 lei, ce constituie costul a 3600 kg de grâu și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 366,60 și la depunerea cererii de apel în mărime de 244,40 lei, în total 13 571 lei. În rest pretenția lui Vasile Rusu cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 107-112).

La 3 februarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 113).

La 21 iunie 2017, Tatiana Ignatiuc a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta, Tatiana Ignatiuc, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurenta menționează că instanța de apel a admis acțiunea fără ca Vasile Rusu să prezinte probe, care ar confirma faptul că grâul său a fost transportat în depozitul recurenteii. Totodată recurenta susține că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, care prevede că cel care acționează în mod ilicit cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul cauzat, întrucât ea nu a fost recunoscută vinovată, iar organul de urmărire penală nu a constatat că grâul a fost depozitat anume la ea în depozit.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 iulie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs lui Vasile Rusu informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Pînă la examinarea pricinii Vasile Rusu nu a depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recurs declarat.

În corespundere cu art. 439 alin. (3) din CPC, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Ignatiuc este inadmisibil din următoarele motive.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În plus, dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 § 1 al CEDO, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție, dobândit autoritatea lucrului judecat. (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC], nr. 28342/95, § 61 - 62, ECHR 1999-VII).

Astfel, potrivit exigențelor art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin prisma acestei norme legale, se atestă că indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care exista dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat de către ei după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 CPC.

La caz, instanța de recurs reamintește că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 19 ianuarie 2017 și a fost expediată recurenteii Tatiana Ignatiuc, la 3 februarie 2017, însă nu există dovada recepționării hotărârii de către ea. În lipsa acestui înscris, instanța de recurs va opera cu elementele de fapt, ce rezultă din materialele cauzei, cu respectarea garanțiilor consacrate de art. 6 § 1 al CEDO.

De fapt, deși recurenta pretinde că a făcut cunoștință cu actul judecătoresc contestat la 4 iunie 2017, nu a prezentat probe în susținerea acestui punct de vedere. Cu toate acestea, completul Colegiului este gata să considere data indicată în cererea de recurs drept dată la care recurenta a aflat despre decizie și de la care începe calcularea termenului de două luni, în situația în care informația analizată este apreciată ca fiind veridică în accepțiunea art. 130 alin. (5) CPC, atunci când prin cercetare și comparare cu alte probe din dosar aceasta corespunde realității.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite,

datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 112 alin. (1) CPC, termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

La acest capitol, completul de judecată reține că, potrivit cererii depuse de Tatiana Ignatiuc la 28 aprilie 2017, ultima a declarat că la 5 martie 2017 a recepționat prin intermediul oficiului poștal decizia Curții de apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 (f.d. 118).

Prin prisma normelor citate raportate la faptele descrise mai sus, instanța de recurs a constatat că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 6 martie 2017 și a expirat la 6 mai 2017. În consecință, este evident că prin depunerea cererii de recurs la 21 iunie 2017, recurenta a depășit aproximativ cu o lună și 15 zile termenul de îndeplinire a actului de procedură, prevăzut în art. 434 CPC.

În același context, completul de judecată susține că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient, ceea ce implică, în mod special, studierea actului judecătoresc pronunțat, documentarea juridică adecvată pentru apărarea intereselor, tehnoredactarea cererii de recurs și deplasarea pentru depunerea cererii menționate sau expedierea acesteia la sediul instanței competente, prin intermediul serviciului poștal.

În consecință și întru respectarea exigențelor alin. (2) al art. 434 CPC, omiterea termenului chiar și cu o singură zi, nu poate constitui o excepție de la regula generală. Subsidiar la cele relatate, secțiunea a 2-a din capitolul XXXVIII al CPC nu operează cu instituția suspendării sau întreruperii cursului prescripției.

Cu atât mai mult, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În fine, recurenta a invocat că a luat cunoștință cu decizia judecătorească la 4 iunie 2017, însă completul de judecată a constatat că informația respectivă se combate cu probele anexate la dosar.

Concluzia care se impune este aceea că recurenta a recepționat decizia instanței de apel la 5 martie 2017, dovada fiind cererea depusă de aceasta în adresa Judecătoriei Centru mun. Chișinău, însă contrar dispozițiilor art. 434 CPC, recurenta nu a depus diligență necesară în vederea exercitării căii de atac în termenul de 2 luni.

În atare situație și în conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unui din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Tatiana Ignatiuc a depus cererea de recurs cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 Codul de procedură civilă, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Tatiana Ignatiuc se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală